

บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น Organizational Climate Affecting the Professional Learning Community of Teachers under Khonkaen Municipality

จุลลี ศรีษะโคตร¹⁾ และ ดร.วัลลภา อาริรัตน์²⁾

Jullie Seesakote¹⁾ and Dr.Wallapha Ariratana²⁾

¹⁾สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Educational, Khon Kaen University

²⁾รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Educational, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาระดับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 2)ศึกษาระดับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 3)ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และ4)ศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น 11 โรงเรียน จำนวน 257 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความเสี่ยง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านสภาพแวดล้อม

2. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. บรรยากาศองค์การทุกด้าน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับ “มาก” คือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับ “น้อย” คือด้านโครงสร้างองค์การ

4. บรรยายการองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมและพฤติกรรม และด้านโครงสร้างองค์การ โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ} \quad \hat{Y} = 1.977 + 0.295(X_3) + 0.327(X_2) - 0.138(X_1)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน} \quad \hat{Z}_Y = 0.521(Zx_3) + 0.415(Zx_2) - 0.131(Zx_1)$$

คำสำคัญ : บรรยายการองค์การ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

Abstract

The objectives of this research were: 1)to study level of the organizational climate of school under KhonKaen Municipality 2)to study level of professional learning community of teachers under KhonKaen Municipality 3)to study the relationship between organizational climate with professional learning community of teachers under KhonKaen Municipality and 4)to study the organizational climate affecting the professional learning community of teachers under KhonKaen Municipality. The sample were administrators and teachers at 11 schools under KhonKaen Municipality total of 257 persons .Tool was the questionnaire as rating scale 5 levels. The statistics used frequency , percentage , mean , standard deviation , Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis.

The research findings found that:

1. Organizational climate of schools under KhonKaen Municipality overall the level of “High” the highest average was risk and the lowest was environment.
2. The professional learning community of teachers under KhonKaen Municipality overall level of “High” the highest average was the shared vision the lowest was promotion of learning and information technology.
3. All the organizational climate correlated positively with the professional learning community of teachers under KhonKaen Municipality statistically significant at the 0.01 .The “High” correlation was performance standards. The “less” correlation was organizational structure.
4. Organizational climate affecting the professional learning community of teachers under KhonKaen Municipality statistically significant at the 0.01 was performance standards , values and behaviors and organizational structure. Writing to the following equation.

$$\text{Unstandardized Score Predictive Equation: } \hat{Y} = 1.977 + 0.295(X_3) + 0.327(X_2) - 0.138(X_1)$$

$$\text{Standardized Score Predictive Equation: } \hat{Z}_Y = 0.521(Zx_3) + 0.415(Zx_2) - 0.131(Zx_1)$$

Keywords : organizational climate professional learning community of teachers

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันถือได้ว่า มนุษย์เราอยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ตลอดเวลา การเรียนรู้ของมนุษย์จึงเป็นเรื่องสำคัญ จึงมีนโยบายการพัฒนาสังคมไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ อันจะส่งผลต่อวิธีการเรียนรู้ของศิษย์ในศตวรรษที่ 21 แนวทางการเรียนรู้ของครูที่หลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจอย่างมากในปัจจุบันคือ ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community) หรือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบทบาทของครูจะเปลี่ยนจากครูผู้สอน (Teacher) เป็นครูฝึก (Coach) หรือเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Learning Facilitator) ทั้งนี้ นอกจากครูแล้วผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูได้มีโอกาสพบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมกันกำหนดบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครูให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน[8] สอดคล้องกับงานวิจัยของประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการใช้เวลาของครู ผู้สอน ซึ่งพบว่า เมื่อครูมีชั่วโมงสอนน้อยลง จะมีโอกาสใช้เวลาที่เหลือในการพัฒนางานของตน ซึ่งช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงตามไปด้วย [16]

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู หรือ PLC (Professional Learning Community) เป็นแนวทางสำหรับให้ครูรวมตัวกัน เป็นชุมชน (Community) ทำหน้าที่เป็น Change Agent ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนานกับการเสริมแรง ทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อให้เป็นเวทีที่มีบรรยากาศและวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้สำหรับสมาชิกทุกคน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน รวมทั้งการสร้างความรู้ใหม่ ตลอดจนนวัตกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนสมัยใหม่ อีกทั้งช่วยสร้างพลังขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามเจตจำนงค์ของการปฏิรูปการศึกษา [16] การที่สถานศึกษามีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (Professional Learning Community)

หรือที่บางคนเรียกว่าชุมชนแห่งวิชาชีพนั้น จะส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ สำหรับการปฏิสัมพันธ์ของมวลสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพครูในโรงเรียน เกี่ยวกับการให้ความดูแล และการปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน ตลอดจนงานทางด้านวิชาการต่างๆ ของโรงเรียน [17] ดังนั้น สถานศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหาร ในฐานะผู้นำองค์กรจึงต้องใส่ใจและให้ความสำคัญกับบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ครูมีความสุขกับการเรียนรู้ โดยการสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง มีโครงสร้างองค์กรที่ไม่ซับซ้อน มีความยืดหยุ่นคล่องตัว มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สนับสนุนให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีอิสระในการตัดสินใจเปิดโอกาสให้กล้าเสี่ยงหรือริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร รวมทั้งการเสริมสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง เพื่อให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน [13]

บรรยากาศของโรงเรียน หรือบรรยากาศองค์การ มีความสำคัญต่อขวัญกำลังใจ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร เพราะบรรยากาศองค์การเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคลากรกับสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่งปฏิสัมพันธ์เหล่านั้นจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน [4] รวมทั้งมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของสมาชิกทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับผู้บริหารหรือบุคลากรอื่นๆ ดังนั้นหากวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในองค์การรวมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ จึงต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม (Internal Environment) หรือบรรยากาศองค์การ ที่มีมวลสมาชิกในชุมชนนั้นๆ อยู่ร่วมกัน [12] จึงอาจกล่าวได้ว่า บรรยากาศองค์การมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน เพราะมีผลต่อปฏิสัมพันธ์ ความรู้สึก เจตคติ ทัศนคติ รวมทั้งการปฏิบัติงานของคนในองค์การ[7] ดังนั้นการส่งเสริมบรรยากาศองค์การให้เอื้อต่อการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูสถานศึกษาต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นการติดต่อ สื่อสาร การเสริมแรง การสนับสนุนให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน การตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ

ชอบ ความจงรักภักดีต่อองค์กรและความร่วมมือในการทำงาน [16] รวมทั้งลักษณะโครงสร้างขององค์กรซึ่งต้องมีสายบังคับบัญชาที่ไม่ซับซ้อนหรือมากเกินไป มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว มีการสนับสนุนหรือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มีการให้รางวัลหรือการยกย่องชมเชยในผลการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ และนำความรู้นั้นมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงาน ดังนั้นในการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศองค์การ ที่เอื้อให้บุคลากรในองค์กรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และร่วมกันพัฒนาวิชาชีพเพื่อคุณภาพของผู้เรียน [14]

เทศบาลนครขอนแก่น เป็นอีกหนึ่งองค์กรที่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของเทศบาลนครขอนแก่น คือ การปฏิรูปการศึกษา และจัดการศึกษาโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ภารกิจหลักด้านการจัดการศึกษาประกอบด้วย 6 จุดเน้น คือ เน้นการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เน้นการจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นเทคโนโลยีทันสมัย เน้นการมีส่วนร่วม เน้นความแตกต่างของศักยภาพแต่ละบุคคล และเน้นคุณธรรมสำนึกรักท้องถิ่น เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น แต่จากรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ปีการศึกษา 2555 พบจุดที่ควรพัฒนา 3 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) ด้านนักเรียน ควรมีการพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ 2) ด้านครูผู้สอน ควรมีการพัฒนาเกี่ยวกับเทคนิคการสอน การนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมในการเรียนการสอนที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน และ 3) ด้านสถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศในภาพรวมให้เป็นระบบและมีคล่องตัว [11] ผสมกับการวิเคราะห์องค์การ (Swot Analysis) เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเทศบาลนครขอนแก่นซึ่งพบจุดควรพัฒนาในหลายๆ ประเด็น เช่น ด้านนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในทุกสาขาวิชาเมื่อเทียบกับเกณฑ์ระดับประเทศ ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก มีการผลิตและใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

น้อย รวมทั้งขาดทีมงานที่เข้มแข็งในการแนะนำทักษะต่างๆ และด้านสถานศึกษา พบว่า ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานล่าช้า [15] ซึ่งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาไว้หลายประการ เช่น โรงเรียน ชุมชน ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูควรได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงทั้งด้านการผลิตและการใช้สื่อจัดอบรมครูเพื่อสร้างเสริมศักยภาพในการพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สถานศึกษาควรพัฒนาระบบสารสนเทศในภาพรวม ให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และจัดทำระบบสารสนเทศให้ถูกต้องสมบูรณ์ สำหรับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครูที่ผ่านมา เทศบาลนครขอนแก่นได้ดำเนินการในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรม การศึกษาดูงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะยังไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ [11] การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน หรือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู (Professional Learning Community) จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่เทศบาลนครขอนแก่นให้ความสนใจ เพราะจากผลการวิจัย พบว่า การที่ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แทนการมุ่งทำงานแบบต่างคนต่างทำจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น [16] สำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่นจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เพื่อให้ครูได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน [15] ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร จึงต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองร่วมกันในการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ภายใต้บรรยากาศที่เหมาะสม เพราะบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือและการเรียนรู้แบบทีมเรียนรู้ [5] ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจว่าบรรยากาศองค์การด้านใดที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น
4. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากร** ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 31 คน และครู 522 คน รวมทั้งหมด 553 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางของ Krejcie and Morgan และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้บริหาร จำนวน 31 คน ครู 226 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 257 คน

3. **รูปแบบการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ บรรยากาศองค์การ 5 ด้าน คือ

- 1) โครงสร้างองค์การ
- 2) ค่านิยมและพฤติกรรม
- 3) มาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4) ความเสี่ยง
- 5) สภาพแวดล้อม

ตัวแปรตาม คือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ การสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดย

1) ตรวจสอบความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

2) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่มีความตรงและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนเทศบาล 1 สว่างวิทยา สังกัดเทศบาลเมืองหนองคาย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ หาค่าร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

4) วิเคราะห์บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนคร

ขอนแก่น โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน(Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1) บรรยายภาพองค์การของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ทุกรายการ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเสี่ยง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อม

2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ทุกรายการ โดยด้านที่มีค่าสูงสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) บรรยายภาพองค์การทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r) อยู่ระหว่าง 0.237 ถึง 0.773 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับ “มาก” คือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและด้านค่านิยมและพฤติกรรม ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับ “น้อย” คือด้านโครงสร้างองค์การ

4) บรรยายภาพองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นพบว่าจากตัวแปรต้นบรรยายภาพองค์การทั้งหมด 5 ด้านมี 3 ด้านที่ทดสอบแล้วสามารถรวมกันพยากรณ์ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมและพฤติกรรม และด้านโครงสร้างองค์การ โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 68.00 ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.977 + 0.295(X_1) + 0.327(X_2) - 0.138(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}Y = 0.521(Zx_1) + 0.415(Zx_2) - 0.131(Zx_3)$$

2. อภิปรายผล

1) บรรยายภาพองค์การของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้เป็นเพราะเทศบาลนครขอนแก่นมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์การให้เป็นสังคมเอื้ออาทร สันติสุข เรียนรู้ นำอยู่ อย่างยั่งยืน[15] ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดต่างบริหารจัดการองค์การภายใต้วิสัยทัศน์นี้ จึงทำให้บรรยายภาพองค์การโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ [7] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ มิติบรรยายภาพองค์การที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มิติบรรยายภาพองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ “มาก” เช่นกัน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเสี่ยง ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาทุกแห่งเป็นหน่วยงานราชการที่ต้องมีการประกันความเสี่ยง สำหรับการทำงานที่เสี่ยงต่อความผิดพลาดสถานศึกษาจะมีการประชุมปรึกษาหารือและวางแผนรวมทั้งนำข้อมูลที่มีอยู่ มาใช้ประกอบการพิจารณาความเป็นไปได้ ก่อนการตัดสินใจในงานนั้นๆ สอดคล้องกับ ชนนันท์ จันทรินทร์[3] ที่ให้ทรรศนะไว้ว่า องค์ประกอบของบรรยายภาพองค์การด้านความเสี่ยงมีอิทธิพลและเป็นสิ่งที่กระตุ้นความสำเร็จ ของพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานสูงได้เป็นอย่างดี เพราะพนักงานเหล่านี้ มีความมั่นใจในตนเองสูง ต้องการโอกาสในการรับผิดชอบงานที่ทำทายและมีความเสี่ยง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป การปฏิบัติงานที่เสี่ยงต่อความผิดพลาดจึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานนั้นๆ มีคุณภาพสูงสุด

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม ทั้งนี้เพราะ จากการวิเคราะห์องค์การ(Swot Analysis) เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาของเทศบาลนครขอนแก่น

พบอุปสรรคด้านสภาพแวดล้อมในหลายๆ ประเด็น เช่น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวลดลง อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติผ่านทางสื่อต่างๆ ที่มีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำส่งผลต่อการสนับสนุนจากชุมชน มีสถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขใกล้กับสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม [15] จึงทำให้ด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ [6] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์การด้านสภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งครูควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้เพราะยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาของเทศบาลนครขอนแก่น มุ่งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแบบกัลยาณมิตร ภายใต้นโยบายของสำนักการศึกษา ที่ต้องการให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู (PLC) ให้เป็นรูปธรรม ทุกสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ [2] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของท้องถิ่นภาคเหนือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สถานภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับ “มาก” และสอดคล้องกับ [1] ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย ซึ่งพบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวม อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน เช่นกัน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะ วิสัยทัศน์ของเทศบาลนครขอนแก่น

ระบุไว้ว่า “ศูนย์กลางเศรษฐกิจ ภาคอีสาน สังคมเอื้ออาทร เรียนรู้ น่ายุ่ อย่างยั่งยืน” คำว่า “เรียนรู้” คือ การสร้างสังคมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย แสดงให้เห็นถึงการมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง และจากการวิเคราะห์องค์การยังพบว่า จุดแข็งข้อหนึ่งของการจัดการศึกษา ของเทศบาลนครขอนแก่นคือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา โดยเน้นความเข้าใจและการมีส่วนร่วม[15] จึงทำให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ (Shared Vision) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้เป็นสำคัญ ทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย สอดคล้องกับ [18] ที่ให้ทรรศนะไว้ว่า องค์การแห่งการเรียนรู้จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ซึ่งจะเป็นกรอบความคิดเกี่ยวกับสภาพในอนาคตขององค์การที่ทุกคนในองค์การมีความปรารถนาร่วมกัน ที่จะมุ่งมั่นทำให้กลายเป็นความจริง ทั้งนี้ก็เพื่อให้การเรียนรู้ ริเริ่ม ทดลองสิ่งใหม่ๆ ของคนในองค์การ เป็นไปในทิศทาง หรือ กรอบแนวทางที่มุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน คือ สภาพขององค์การที่ทุกคนต้องการ และเพื่อป้องกันการเรียนรู้แบบต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำไปคนละทิศละทาง จนสูญเสียความเป็นองค์การ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เพราะจากการวิเคราะห์องค์การเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเทศบาลนครขอนแก่นพบว่า ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานล่าช้า [15] ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อระบบการทำงาน ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาตนเองและการจัดการเรียนรู้ของครู สอดคล้องกับทรรศนะของ [8] ที่กล่าวว่า ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ ครูควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของครู

3) ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่าบรรยากาศองค์การทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ

ครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับ มาก คือ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและด้านค่านิยมและพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยการประชุมและทำความเข้าใจร่วมกัน ทำให้ครูมีส่วนร่วม มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาและแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกันแบบกัลยาณมิตร สอดคล้องกับ [19] ที่กล่าวว่า มาตรฐานการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับการกระตุ้นให้เกิดความต้องการสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์โดยตรงไปตรงมา โดยทั่วไปถ้าตั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้สูง ความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย ส่วนด้านค่านิยมและพฤติกรรม อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่นให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน [15] มีการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูที่ปฏิบัติงานดี ให้เกียรติและยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน เน้นการทำงานเป็นทีมทำให้ครูมีความสมานฉันท์ จงรักภักดีต่อสถานศึกษา และพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ [1] ที่ให้ทรงคนะไว้ว่าโรงเรียนคือชุมชน (Community) ที่ยึดโยงภายในด้วยค่านิยม (Values) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเชิงวิชาชีพ (Professional Relationships) บรรยาภาศที่ตามมา คือ สมาชิกมีการผูกพันต่อกัน ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง มีความเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นของการทำงานร่วมกันแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน [15] และทรงตัว มีการเปลี่ยนแปลงน้อยหรือแทบไม่เปลี่ยนแปลงเลย ไม่ว่าจะเป็น การกำหนดสายการบังคับบัญชา การกำหนดลักษณะงาน หรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ครูรับรู้รับทราบและปฏิบัติตามๆ กันมา จึงทำให้ด้านโครงสร้างองค์การมีความสัมพันธ์กับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูน้อยกว่าด้านอื่นๆ สอดคล้องกับทรงคนะของ [10] ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

คุณลักษณะที่ต้องบ่งชี้ถึงความผ่อนคลาย เช่น ความไว้วางใจ ความจงรักภักดีต่อองค์การ แต่ความหมายของโครงสร้างองค์การตามแนวคิดของ [19] หมายถึงสายการบังคับบัญชา กฎระเบียบข้อบังคับ การบริหารจัดการ การควบคุมงาน การนิเทศ และความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ อาจจะไม่ใช่คุณลักษณะที่บ่งชี้ถึงความผ่อนคลาย

4) บรรยาภาศองค์การที่ทดสอบแล้ว สามารถร่วมกันพยากรณ์ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมและพฤติกรรม และด้านโครงสร้างองค์การ ตามลำดับ ส่วนด้านที่ถูกคัดออกจากสมการพยากรณ์ ได้แก่ ด้านความเสี่ยง และด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน จะส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีค่าเป็นบวก ทั้งนี้เพราะ สำนักการศึกษาเทศบาลนคร มีวิสัยทัศน์ว่า “จัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียน” [15] ทำให้สถานศึกษาต่างๆ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับทรงคนะของ [14] ที่กล่าวว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ นั้น ขึ้นอยู่กับการมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพราะการที่องค์การกำหนดแนวปฏิบัติในการทำงานไว้อย่างชัดเจน มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผล มีการจัดระบบคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงาน อย่างสม่ำเสมอ ย่อมส่งผลให้องค์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ด้านค่านิยมและพฤติกรรม จะส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้านค่านิยมและพฤติกรรม มีค่าเป็นบวก ทั้งนี้เพราะ สำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่นมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัด สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เพื่อให้ครูได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ซึ่งกันและกัน [15] สถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู โดยเน้นการทำงานเป็นทีม การให้เกียรติ ยอมรับนับถือและไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งจัดให้มีระบบการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ส่งผลให้ครูมีความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นมิตร สอดคล้องกับ [9] ได้ศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก ซึ่งพบว่า ความเป็นไปได้ในการ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกโดย ควรส่งเสริม ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยการการสนับสนุนการ เรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์การเรียนรู้ ซึ่งควรมีกิจกรรม ที่ส่งเสริมให้บุคลากรได้แสดงพฤติกรรมความเป็นผู้นำ ทางจิตวิญญาณ มีความยุติธรรม ความรัก เมตตา และ เอื้ออาทรต่อกัน

ด้านโครงสร้างองค์การ จะส่งผลต่อชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ในทิศทางตรงข้ามกัน เนื่องจากสัมประสิทธิ์ของตัวแปร ด้านโครงสร้างองค์การ มีค่าเป็นลบ ทั้งนี้เพราะ จากการ วิเคราะห์องค์การเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเทศบาล นครขอนแก่น พบว่า สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหาร งานที่ชัดเจน [15] รวมทั้งผลการศึกษาระบบการปกครอง การ ในด้านโครงสร้างองค์การประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างการบริหารและ ลักษณะงานไว้อย่างเหมาะสมชัดเจน ส่วนประเด็นที่มีค่า เฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยหลายทิศทาง นั้นแสดงว่า ถึงแม้สถานศึกษาในสังกัด เทศบาลนครขอนแก่นจะมีโครงสร้างการบริหารงานที่ ชัดเจน แต่มีจุดอ่อนในเรื่องระบบการติดต่อสื่อสาร ก็อาจ จะส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในทิศทาง ตรงข้าม แต่อย่างไรก็ตาม การเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ด้าน โครงสร้างองค์การ เข้าไปในสมการจะทำให้บรรยาการ องค์การมีอำนาจในการพยากรณ์ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของครูเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ [7] ที่ได้ศึกษา เกี่ยวกับมิติบรรยาการองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต การทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์

คุณภาพชีวิตการทำงานของครูได้มากที่สุด คือ มิติการ สนับสนุน แต่เมื่อเพิ่มมิติด้านโครงสร้างองค์การ จะทำให้อำนาจพยากรณ์เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1) เทศบาลนครขอนแก่น ควรส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของครู เช่น การเชื่อมโยงระบบการทำงานกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้า ถึงแหล่งข้อมูล

2) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ กับการ ส่งเสริมบรรยากาศองค์การ โดยเฉพาะด้านมาตรฐาน การปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมและพฤติกรรม และด้าน โครงสร้างองค์การ เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เช่น การกำหนดแนวทางการ เรียนรู้ร่วมกันของครู การสร้างค่านิยมในการทำงานเป็น ทีม และการสร้างระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยชัดเจน

3) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับบรรยากาศ องค์การในด้านสภาพแวดล้อมเพราะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดย การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริม สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และสนับสนุนงบประมาณให้ เพียงพอ เพราะถึงแม้สภาพแวดล้อมจะไม่ส่งผลต่อชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู แต่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานในเรื่องอื่นๆ

4) ครูควรให้ความสำคัญกับชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ โดยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น แสวงหาข้อมูล ข่าวสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาบรรยาการองค์การที่ส่งผลต่อ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลเชิงลึก เช่น จากการสัมภาษณ์ การจัดกลุ่ม สนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์

2) ควรศึกษาบรรยาการองค์การของสถานศึกษา ที่ประสบผลสำเร็จในด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครู ด้วยการวิจัยแบบกรณีศึกษา เพื่อให้ได้แนวทาง ในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของครู

เอกสารอ้างอิง

- [1] Boonraksa T. Factors affecting the professional learning community of school under the local organization administration in Loei province [MEd thesis]. Loei: Loei Rajabhat University; 2010. (In Thai).
- [2] Chaiyanan K. The development of strategy supporting the process of community learning through schoolbased approach in the upper northern region of Thailand [PhD thesis]. Chiang Rai: Chiang Rai Rajabhat University; 2011. (In Thai).
- [3] Chanrin C. The Influence of human resources management and organizational climate on job performance among the northern region industrial estate employees [MSc thesis]. Chiang Mai: Chiang Mai University; 2007. (In Thai).
- [4] Chumtup C. Organizational climate in basic education institutes under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima educational service area 5 [MEd thesis]. Nakhon Pathom: Nakhon Pathom Rajabhat University; 2005. (In Thai).
- [5] Iammaleerat P. The affects of psychological factors and organizational climate on organizationally successful behavior [MSc thesis]: Ramkhamhaeng University; 2008. (In Thai).
- [6] Jaemauseng Z. Organizational climate in primary schools as perceived by teacher in primary schools under the jurisdiction of Narathiwat primary educational service area office 3 [MEd thesis]: Songkla University; 2010. (In Thai).
- [7] Muangkram P. Organizational climate dimensions affecting quality of working life of private school teachers in Khon Kaen Province [MEd thesis]: Loei Rajabhat University; 2007. (In Thai).
- [8] Panich V. Learning for students in the 21st century. Sodsri – Saritwong Foundation. Bangkok; 2012. (In Thai).
- [9] Pisutsintop S. A model of professional learning community development in the Catholic University [P h D t h e s i s] : Vongchavalitkul University; 2010. (In Thai).
- [10] Sroinam S. A development of the learning organization model in the secondary schools [PhD thesis]. Khon Kaen: Khon Kaen University; 2004. (In Thai).
- [11] Supervisory Unit in the educational office of Khon Kaen Municipality. The Assessment Report of education in school under Khon Kaen Municipality: Khon Kaen; 2010. (In Thai).
- [12] Thaviphruksirikun P. Association between organizational atmosphere and self – development among officials of department of Labor Protection and Welfare, Ministry of Labor [M.A. thesis]: National Institute of Development Administration; 2010. (In Thai).
- [13] Thepphawan P. Dimensions of organizational climate toward developing learning organization : best practice of North – Chiang Mai University [thesis]: North – Chiang Mai University; 2005. (In Thai).

- [14] Wongnaya S. Factors affecting learning organization of Rajabhat Universities in the Northern Region [thesis]: Kamphaeng Phet Rajabhat University; 2004 (In Thai).
- [15] Department of Education Khon Kaen Municipality. Strategic Plan Educational development (2013 - 2015) [online] 2012. [cited 2013 Sep 10]; Available from: URL: www.edukhonkaen.org/. (In Thai).
- [16] Pongsriwat S. Leadership [online]. 2013 [cited 2013 Sep 30]; Available from: URL: [suthep.crru.ac.th/ leader31.doc](http://suthep.crru.ac.th/leader31.doc). (In Thai).
- [17] Ruangpayak S. Knowledge-based Society 2 [online]. 2012 [cited 2013 Sep 12]; Available from: URL: sps.lpru.ac.th/script/show_article.pl?mag_id=13&group_id=57. (In Thai).
- [18] Tarasena P. Learning Organization [online]. 2008 [cited 2013 Nov 4]; Available from: URL: [inside. cm. mahidol.ac.th/mkt/images/article/PDF/ Lo1.pdf](http://inside.cm.mahidol.ac.th/mkt/images/article/PDF/Lo1.pdf). (In Thai).
- [19] Litwin, G.H. and Stringer , R.A. Motivation and Organizational Climate. Boston : Division of research , Graduate School of Business Administration, Harvard University; 1968.